

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS, NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓTI SÁNDOR

MEGJEGYZÉSEK

Constantinescu miniszter szerint nincs paktum a kormány és a Magyar Párt között Dodona válasza arról, hogy távozik-e a kormány vagy helyén marad

Aradi tudósítónk telefonálja: A temesvári király-látogatás alkalmával az uralkodó környezetében volt Constantinescu földművelésügyi miniszter, a liberális kormány egyik legszármottevőbb és irányadó tagja, aki a temesvári kisebbségi sajtó munkatársai előtt igen érdekes nyilatkozatot tett. Az újságírók ama kérdésére, hogy

szó van-e valamely együttműködésről a kormány és a Magyar Párt között a községi válaszlásokra; továbbá, hogy teljesíti-e a kormány ez esetben a Magyar Párt kívánságait,

Constantinescu miniszter ezt a választ adta:

— A Magyar Párt generális kívánságairól semmit sem tudok, de ez nem érdekel bennünket. Mi haladunk a magunk útján. Ha a kisebbségek jónak látják a velünk való működést, ám jöjjenek, szívesen látjuk őket.

Politikai paktumról semmit sem tudok.

A mi kisebbségi politikánk felette egységes és megfelel annak, amit Ófelsége a tegnapi banketten mondott. A király kijelentette, hogy ő atyja akar lenni minden polgárának, nem keresi és nem kutatja senki nemzetiségét. Ez a kormánynak jelszava is. A magyarok panaszkodnak a jelenlegi kormányra, de ne feledjük, hogy jöhet utánunk még sokkal rosszabb kormány is.

— Igaz-e miniszter úr — kérdezte az újságíró, hogy az őszi ülés után a liberális kormány távozik helyéről?

— Én nem mondom, hogy a kormány megy, azt sem állítom, hogy a kormány marad, — volt a lakónikus felelet.

— Mert ezt én ma még nem tudom. De annyit mondhatok, hogy a mostani ülészakon csupa olyan ügyet tárgyalnak és szavaznak meg, amelyet a jövő nagy munkára berendezkedő komoly kormány vihet csak a törvényhozás elé. Tető alá kerül az új választói jog, a sajtótörvény és az ország választani fog.

— Hogy milyen kormány vezetői a választást, azt én nem tudom — mondja a miniszter, de ironikusan hozzáfűzi mindjárt a következőket:

— Azt azonban tudom, hogy ha jövőre is állatkiállítás rendeznek Temesváron, azt is én nyitnám meg, a maihoz hasonló minőségben.

— Mi nem beszélünk, — mondotta végül Constantinescu miniszter — helyettünk kormányzati tetteink beszélnek. Most is az ellenzéki oldalon azzal a jelzővel illetnek bennünket, hogy gyöngék vagyunk. Tévednek. A liberális-párt még nem vonultatta föl messzehordó ágyúját.

Megkezdtek az ítélőtáblán az adófelbecslések tárgyalását

Az adófelbecslési bizottság határozatai ellen a tábla területéről sok felebbezés érkezett az ítélőtáblához, amelyekben iparosok, kereskedők és szabadfoglalkozásuk a kivétel alapján megállapítását támadták a kérések az adóalap leszállítását.

Ezeknek a felebbezéseknek sorsa most dől el az ítélőtáblán, ahol Stancescu Stelian elnöklésével működő tanács veszi ezeket a felebbezéseket tárgyalás alá, a magasabb adótételeket a legtöbb semmítőszék veszi revízió alá. A felebbezéseknek, mint a tárgyalásokon kiderült az a hiba, hogy hozzá nem értő emberek készítik azokat és kétségbeesetten hivatkoznak az adózó szegénységére, jövedelmének csökkentésére, a bérék emelkedésére, a tartozások növekedésére s a követeléseknél az adósok fizetéseképtelenségére. Mindezek az okok megérthetőek a valóságban, de a felebbezők elfeledkeznek arról, hogy a táblán és a kurián már csak azt vizsgálják felül, hogy az adókövető és felebbezési bizottságok megsértették-e eljárásukban valamely törvényes intézkedést. Innen van az, hogy a felebbezések jórészt a táblai tanács elutasítja. A tárgyaláson részt vesz Vasilescu pénzügyi adminisztrátor is, mint a kincstár képviselője. Elvi jelentőségű határozatot eddig a bizottság nem hozott.

Akik kimaradtak a választói névjegyzékből, 10 napon belül felebbezhetnek

Csütfőnkön kerül nyilvánosságra a választói névjegyzék. Csütfőtől kezdődően 10 napon át győződhetik meg minden 21 évet betöltött román állampolgár arról, hogy szerepel-e a választó-lisztn. Az összeállítási hivataltól nyert információk szerint mindenkit, akit a törvény vonatkozó szakaszai jogától el nem zárnak, felvettek a választók közé.

Nem választók ezek:

a koldusok, a gondnokság alá helyezett, csödben levők vagy vagyonbuktak, bérszolgák (?) emebetegek, bordélyosok, szerencsétlenségük fentartók és a bíróságok által felfüggesztett joguk.

Azok, akik a felsorolt kategóriába nem esnek és a listákból mégis kimaradtak, tíz napon belül nyújthatnak be felebbezést az illetékes járásbíróhoz. A bíróság határozata végső fokon dönt és tovább nem felebbezhető. A végzést hivatalból közlik. Az elismert jogu választópolgár a primáriától hivatalos pecséttel ellátott választói jogosultságát igazoló könyvecskeket kap. A város köteles ezt az igazoló okmányt a választások megtartása előtt három nappal minden jogosultnak kikészíteni.

A választói névjegyzéket még szerdán dr Vostinar János h. polgármester áttekinti. Minden valószínűség szerint azonban ez a revízió már semmiféle változtatással sem fog járni.

Miért nem jött le dr Berkes Salamon a Reinitz-pör tárgyalására

Lapunk tegnapi számában közöltük Berkes Salamon dr ügyvéd elbeszélését a budapesti «Reggel» munkatársa előtt, a Reinitz-ügy kapcsán. A közlemény érthetően nagy feltűnést keltett. Tegnap megérkezett külső munkatársunk tudósítása is ebben az ügyben és itt újabb érdekes adatokat kapunk. Különösen érdekes, hogy dr Berkes Salamon le akart utazni a nagyváradai tárgyalásra, de nem volt beutazási engedélye. Az újabb tudósítás Berkes Salamon elbeszélését az alábbiakban ismerteti: — Több nappal a Reinitz-ügy kipátlánása előtt egy asszony állított be hozzám és elmondotta, hogy nyolc-tíz napja eltűnt férjét, Grósz Hermannnt jött Kolozsvárra keresni. Kért, hogy nézzem meg a kolozsvári fogházakat, nincs-e véletlenül valamelyikben letartóztatva a férje.

Érthetőnek tartottam, hogy miért jött Grószné éppen Kolozsvárra a férjét keresni és miért mindjárt a fogházakban kutat utána.

Kérdésekre Grószné megadta a választ.

Azokban a napokban a határ mentén igen sok aranycsempészt tartóztattak le. Ő attól tartott, hogy köztük férjét is letartóztatták és Kolozsvárra szállították.

Ezek után kijelenttem, hogy az ügyet elvállalom, de arra kért, hogy adjon nekem szabályszerű meghatalmazást férje keresésére és mint ügyvéde előtt, mondja el előttem a való tényállást, különösen azt, hogy lehetett-e Grósz a csempészek között?

Grószné erre hirtelen frontot változtatott és ijedten tiltakozott az ellen, hogy nekem meghatalmazást adjon, de különösen azt nem akarta, hogy férjét neve után keressem a fogházakban.

— A világért sem! — mondotta Grószné — nem akarom, hogy a rendőrség megtudja, hogy én a fogházakban keresem a férjemet. Hiszen ezzel én magam árulnám el őt, magam vezetném nyomra a rendőrséget és magam hívnám fel rá a nyomozó hatóságok figyelmét.

Majd elmondotta Grószné, hogy férjét tartja olyan ügyes embernek, aki el tud bujni a rendőrség elől, ha mint aranycsempész tényleg tülkőzött. Később a férjétől Kolozsvárról kapott levelet, felmutatta előttem és megjegyezte, hogy ez a levél valamennyire meggyűjtotta, bár nem magyarázza meg világosan férje hosszú távollétét.

Az asszony előadása határozottan azt az érzést keltette bennem, hogy tudja férjéről, hogy az aranycsempészési utra ment, bár ő maga ezt egyetlen szóval sem említette előttem.

Két óra hosszat beszéltem Grósznéval, de az egész beszélgetés alatt egyetlen szóval sem tett említést Reinitzről. Még a nevét sem mondta ki egyetlen egyszer sem.

A továbbiakban megmagyarázza Berkes dr, hogy miért nem jelentkezett eddig vallomástételre, bár Grószné a tényeket egész másként állította be a bíróság előtt, mint ahogy azokat előtte feltárta.

— Azokban az időkben, amikor a Reinitz-ügy a bíróság elé került, ellenem a román hatóságok kiutasítási eljárást indítottak és nem tartottam időszerezni, hogy bármilyen ügyben is nevem a nagy nyilvánosság előtt szerepeljen. Kiutasításom után aztán Budapestről levelet írtam Reinitz védőjének, dr Borgidának, hogy fontos adatok birtokában vagyok, de vallomástételre kiutasításom után nem mehetek Romániába. Hetek múlva kaptam választ erre a levelemre, kis idővel a

nagyváradai tárgyalás előtt, Simonca ügyvédől, aki arra kért, hogy a tárgyaláson jelenjek meg, ő garantálja a személyi biztonságomat. Erre a levélre válaszolva megírtam Simoncának, hogy ha beutazási engedélyt kapok és a hatóságokkal semmi kellemetlenségem nem lesz, hajlandó vagyok a nagyváradai tárgyaláson megjelenni.

A tárgyaláson azonban már nem jelenhettem meg, mert Simonca dr-nak nem volt fizikai ideje a beutazási engedélyről gondoskodni és — amint a lapból olvassom — bíróság kihallgatást nem mellőzte.

Megjegyezni kívánom még — fejezte be Berkes ügyvéd — hogy az itt elmondottak csak körvonalaik annak, amit Grószné elmondott előttem. Bármikor, bármilyen bíróság előtt hajlandó vagyok azonban részletes vallomást tenni, ha az ügyvédi titoktartás alól feloldanak, mert úgy érzem, hogy a vallomás tétel — amellel, hogy a törvény is kötelez rá — emberbaráti kötelességem.

Göröncz Miklós

Molnár Árpád Párisba szökött

A Dorotheum károsultjainak névsora

A rendőrségen serényen folyik a vizsgálat a Dorotheum ügyében. Egymásután érkeznek még mindig a jelentések.

Cosma rendőrkapitánynak, aki az ügyben a vizsgálatot vezeti, sikerült megállapítani Kovács detektív utján, akit Szatmárra küldött, hogy Molnár Árpád

szombaton még Szatmáron tartózkodott és onnan Csehszlovákián keresztül Párisba utazott.

A kolozsvári osztrák követség átirata is tegnap érkezett meg Csatana rendőrprefektushoz, amelyben arról érdeklődnek, igaz-e, hogy a Dorotheum az Escompte Bank érdeklőre tartozik. Nagyon valószínű, hogy Molnár Árpád, aki kitűnő beszélőképeséggel rendelkezik, osztrák kereskedőket is be akart bálózni, akik a kolozsvári osztrák követség utján kértek információt a Dorotheumtól.

Cosma kapitány különben a következőkben állította össze a károsultak névsorát:

Horváth Ferencné 4000, Simon Béláné 21.600, Grünberger Ferenc 800, Obláth Ignác 9500, Simon Béla 26.000, Balkányi Lajos 60.000, Valentin István 30.000, Molnár Lajos 730, özv. Oláry Gyuláné 2781, Paksy István 1200, Bartha István 3600, Commercica 13.370, Surányi Gyula 3450, Friedmann Armin 4850, Szende István 1300, Mannhardt Józsefné 1200, özv. Kikla Alfrédné 500, Bodnár Anna 1150, Szenkovics Irén 570, Bleier Andor 4000, Nagy Odónné 800, Gábor Márton 2000, özv. Lammelné 5230, özv. Pethő Zsigmondné 20.000, Baráthy Ilona 515 lei.

Ötvenezre lei értékű áruval károsította meg Molnár a Weisz és László porcellán és üveg céget, amely egyike a legnagyobb károsultaknak.

A királyi ügyészségen tettek feljelentést Molnár ellen Poldesz Richárdné 1800 lei, Konczvald Elvira 1000 lei és Kapa Mária festőművész 20.000 lei elcsikkasztásáért.

Játék-árak és legújabb facon ridikülök Engel Lajosnál Sas-passage (volt Enyveshát helyén)

Apolló mozgószínház

5. 7 és 9 órákor.

Ma, szerdán először Mae Murray parádés szerepe a

PÁVAKIRÁLYNŐ

c. hatalmas 8 felvonásos társadalmi drámában. — Egy táncosnő élete és szerelme. Ragyogó toalettek. — Tündöklő táncok. — A tánc és szerelem filmje.

*Párisi
női divat újdonságaim
megtekintése céljából
kérem szíves látogatását
Szilágyi
Ferdinand király-út*

Mosoiu tábornok a váradai mérnök-kongresszuson

Tegnap reggel több mint százötven mérnök érkezett Nagyváradra az ország különböző részeiből. Mérnökök, akik valamilyen célért dolgoznak: hogy az ország közlekedési útjait használhatóvá tegyék, fenntartsák és új utakat építsenek. Hogy milyen fontos feladatuk van ezeknek a mérnököknek, azt csak azok tudják, akik kocsival bejárták már a megyét, vagy az ország bármelyik részét. A városok élelmézésére ezeken az utakon kell, hogy szállítsák a nyerterményeket és ezek az utak még ma is igen rossz állapotban vannak. Tény az, hogy Mosoiu tábornok minisztersége óta az utak rendbehozására nagyobb gondot fordítanak és milliókat költenek. De még mennyi munka és pénzáldozat kell ahhoz, hogy normális viszonyokat teremtsenek!

Igaza van Mosoiu miniszternek, amikor az utak végtelen fontosságát hangsúlyozta megnyitóbeszédében és ha a nagyváradai mérnök-kongresszus csak egy lépéssel is előre viszi ezt a nagy munkát, örömmel üdvözölhetjük a kongresszus rendezőit.

Késéssel futott be a nagyváradai pályaudvarra Mosoiu miniszter vonata. Az állomáson a hatóságok várták a minisztert és az ideérkezett vendégek küldöttjeit.

Az állomáson Hanzu generális helyőrségparancsnok, Regman Miklós prefektus és Vostinár főjegyző üdvözölték a minisztert. Az állomástól egyenesen a városházára hajtottak a vendégek és 12 órákor megkezdődött a kongresszus megnyitó ülése.

A kongresszusra számos mérnök jött el az ország minden részéből, akiknek nagyrésze a feleséget is magával hozta és így nagyon élénk a kongresszus képe.

A minisztérium vezetői közül a miniszteren kívül itt van Banescu vezérigazgató, Demetrescu, Tintu, Diaconescu, Hoigescu igazgatók és több vezető tisztviselő is.

Először Banescu, a közmunkaügyi minisztérium vezérigazgatója a kongresszus nevében üdvözölte a minisztert, aki eljött, hogy elnököljön az ut és hídépítő mérnökök kongresszusán.

Miután a miniszter ur vezetői ezeket a munkálatokat, — mondja a vezérigazgató — azok fellendültek és gyors lépésben haladnak. 1922-ben 75 milliót költött az állam az utak és hidak javítására. 1923-ban már 131 milliót, 1924-ben 135 milliót és 1925-ben 417 milliót. A kiadások növekedése mutatja, mennyire szíven viseli a miniszter a közlekedési utak fejlesztését. Ma az országban 11 ezer kilométer állami és 93 ezer kilométer kitérő megyei ut van készen. 1500-nál több nagyszerű híd vezet a folyókön keresztül.

Felsorolja ezután a vezérigazgató az utolsó esztendő munkáját és kéri a minisztert, hogy ezt a munkát a jövőben is támogassa.

Banescu vezérigazgató beszédét a kongresszus tagjai lelkesen ünnepelték.

Ciorogari Roman püspök mondott ezután beszédet.

— Miniszter ur! Uram! Üdvözlöm önöket, akik igazi képviselői az országot építő munkának. Ez az igazi munka, amely a népek jólétét, de a kultúráját is előmozdítja.

Mint pap is hirdetem, hogy a munka az emberi boldogulás legfőbb tényezője.

Az önök munkája nyomán virrad a jövő és önök folytatják tovább azt a munkát, amelyet ősünk kezdtek meg Nagyromániáért, ezért a szent földért, amelyért 800.000 hős vére omlott. És nekünk folytatnunk kell ősünk munkáját, mert a történelem ítélszéke előtt mi felelünk az ország fejlődéséért. Isten segítségét kérem az önök részére, hogy ezt a munkát eredménnyel folytathassák.

A püspököt percekig ünnepelte a kongresszus és ezután

Regman Miklós dr. prefektus emelkedett szólásra:

— Biharvármegyének, az ország egyik leg szebb és leggazdagabb vármegyének a nevében üdvözlöm önöket, akik szorgalmas munkái az országnak. Önök képviselik a legszebb országépítő munkát, az utak építését. Hiszen az utak az életreai az országnak és ezen folyik a

gazdagság és vagyon az egyik sarokból a másik végéig és a központjáig az országnak. De ezeken az utakon halad a kultúra is a nagy városoktól a legkisebb faluig. Összintén örülünk, hogy éppen önök tartják országos kongresszusokat a mi városunkban. Remélem, hogy az a munka, amit itt végeznek, az ország javára lesz.

Dr Vostinár János főjegyző a város nevében beszél:

— Miniszter ur! Uram! Nagyvárad város nagy örömmel értesült arról, hogy a mérnökök itt tartják meg országos kongresszusokat és sok sikert kíván a munkájukhoz. Különös öröm tölt el bennünket, hogy itt üdvözölhetjük a mérnöki kar élén Mosoiu Traian tábornokot (percekig zúgó taps), ennek a városnak diadalmas elfoglalóját. A város nevében öszinte ragaszkodásunkról és szeretetünkről biztosítjuk. A kongresszus munkájához pedig sikert kívánunk.

Az üdvözlésekre Mosoiu Traian miniszter válaszolt:

— Nagy örömmel jöttem ide és most arra kell gondolnom, amikor 1919 április 20-án a hadsereg élén bevonultam ebbe a városba és a piacon Ciorogari püspök ur jött elém üdvözölni. Összintén örömdtem annak, amikor arról értesültem, hogy az országos kongresszusokat itt tartják meg, mert szoros lelkszálak fűznek engem Nagyváradhoz. A román tartományok egyesülése akkor teljesedett be igazán, amikor Nagyváradra a hadsereggel bevonultam. Mert Nagyvárad Erdély kulcsa és aki Nagyváradot bírja, az uralja Erdélyt is.

Ujabb támadások a Magyar Párt ellen

Dr Czeglédy Miklós a Nagyváradai Naplóban rendszeresen folytatja támadásait a Magyar Párt ellen. Kritikáját az utóbbi napokban merő valótlanságokkal fűszerezi. Mi több: ma azt írja, hogy a Magyar Párt eladta a magyarságot. Ilyen vakmerő vádat eddig magyar nyelvű lapban sehol nem olvastunk a romániai magyarság egyetlen politikai szervezetéről.

Nem kutatom az okot, hogy Czeglédy Miklós és a Nagyváradai Napló miért és kinek, vagy minek a kedvéért igyekszik a Magyar Pártot kompromittálni. Nem fürkészem ezt azért, mert hiszen végső eredményben mindegy, hogy mi volt a mozgató rugó. A tény az, hogy az utóbbi napokban megjelent támadások abból a fixa ideából indulnak ki, hogy a Magyar Párt paktumot írtott nyélbe a liberálisokkal. Ez a megállapítás egyáltalán nem felel meg a valóságnak. De azért nem csodálkozunk rajta, ha emiatt a holdban levő megegyezés miatt a Magyar Pártot ostorozzák, mert hiszen az eddigi tapasztalatunk szerint Czeglédy Miklós még semmit sem talált jónak, amit a Magyar Párt csinált. A csucsi paktumot az elnökség Gogaékkel kötötte meg. Czeglédy Miklós ez ellen is agitált. Sőt én bizonyos

Ezt a várost olyan népek is lakják, amelyeknek a kultúrája magasabb, mint a miénk. Az utak a kultúrát is szolgálják és nekünk, mindannyiunknak azért kell dolgoznunk, hogy a kultúraelőnyt is megszerezzük.

— És remélem, hogy ez a mostani kongresszus egy lépéssel előre visz bennünket ebben.

— A kongresszust megnyitom. (Viharos tetszés és taps.)

Ezután Banescu vezérigazgató a királyhoz intézett üdvözlő távirat szövegét olvasta fel, majd a kongresszus folytatását szerda délelőtre halasztotta.

Délben a Kereskedelmi Csarnok nagytérképében a város látta vendégül a kongresszus tagjait és azoknak gazdag bankettet adott.

A banketten Mosoiu miniszter a vendéglátó város nevében üdvözölte a vendégeket. Poharat a királyné és a királynéra ültette.

Dr Regman Miklós prefektus Mosoiu minisztert elvette, aki Biharvármegyének és Nagyváradnak igazi pártfogója.

Dr Vostinár János főjegyző a város nevében üdvözölte a vendégeket.

Diaconescu temesvári kerületi igazgató Regman prefektusra és Iganescu vezérigazgatóra ültette poharát.

A bankett délután 4 órákor ért véget és utána a kongresszus tagjai a városi vízművet és a Dreher-Haggenmacher sörgyárat tekintették meg.

A kongresszust szerdán folytatják.

vagyok abban, hogy ha a Magyar Párt semmiféle paktumot nem fog csinálni, akkor Czeglédy Miklós abban fogja a Magyar Pártot vétkesnek találni, hogy a párt nem ismeri el a reális életet s nem fogódzik semmibe. Ugyanekkor pedig Czeglédy Miklós itt Nagyváradon tárgyal, tanácskozik, puhatolódik és helyi megegyezésekre készít utat, amelyekre nézve pedig jól tudja mindenki, aki a Magyar Párt diktálta fegyelmet magára kötelezőnek ismeri el, hogy a párt központjának direktívái nélkül minden obligó céltalan és felesleges. Én remélem, hogy a Magyar Párt elnöki tanácsának mai, szerdai ülése dönteni fog a tekintetben, hogy a vidéki tagozatok milyen magatartást tanúsítsanak s így véget fog vetni minden rosszindulatú kampánynak, amelyet a Magyar Párt ellen indítottak. Mindenestre kérdezem azonban Paál Árpád urat, aki a Nagyváradai Naplóban mint főmunkatárs szerepel, hogy az ő intencióival azonosak-e azok a gyalázkodások, amelyekkel a demokrácia szent nevében a Magyar Pártot elhalmozzák?

Perédy György

PERZSASZÓNYEGEK részletfűzetésre isaphatók STERNBERG-nél Bul. Reg. Ferdinand 14

Dorian filmszínház

Ma, szerdán utoljára 5, 7 és 9 órákor

Amit a szív parancsol

Átélt álom 7 felvonásban.

A főszerepben:

Ivan Mosjoukine

Nathalie Lissenko és Koline

Jön: a

Jön: a

Rejtelmek országa

A főszerepben: **Beregi Oszkár és Bánky Vilma.**

Kivándorlásért letartóztatott ügyvéd Besszarábiában a kormány lépett a kivándorlás elé

Cikk sorozatával próbálta felhívni a „Nagyvárad” a kormány figyelmét az Erdélyben működő kivándorlási társaságok üzemleire. Ráműtöttünk arra is, hogy a legnagyobb kivándorlási propaganda Bukovina és Besszarábia területén van s most kezdik hasonló erőfeszítéssel támadni az erdélyi lakosságot nyugodalmis házatát. De mindeddig kevés eredménnyel.

Most Bukarestből jelentik, hogy a besszarábiai kivándorlás olyan nagy méreteket öltött, hogy a kormánynak is gondot adott. A kivándorlást ott a Cosulic Line hajó-társaság propagandája idézte elő. Chirulescu miniszter, hogy a propagandának

véget vessen, kénytelen volt a társaság koncesszióját felfüggeszteni és két hónapot adott a likvidálására.

A propagandának ügyvédek is elősegítő eszközei. A Cosulic Line egyik Saraga nevű ügyvédjét a besszarábiai kivándorlási propaganda miatt a rendőrség letartóztatta és ügye a bíróság elé kerül.

Kérdezzük: mikor fog a miniszter belesnézni a biharmegyei társaságok üzemleibe, amelyek éppen annyi adatot adhatnak a beszűntetésre, mint a Cosulic Line. A nagyváradai ügyvédi kamara álláspontjára is várunk a vásárnapi cikkünkre nézve, hogy lássuk nincsenek-e itt is Sagarák?

Fantasztikus merénylettervek a locarnói konferencia német delegátusai ellen Franciaország bizalmatlan

Ama kijelentéseknek, melyeket Luther német birodalmi kancellár és Stresemann külügy-miniszter Locarnóban a német újságírók előtt tettek és amelyek arról szóltak, hogy Németországot leszerelték anélkül, hogy szomszédait is leszerelték volna, már visszhangja támadt a francia sajtóban.

Párisban a fölfogás az, hogy ezek a nyilatkozatok nem olyan természetiek, hogy a bizalmatlanságnak azt az érzését, amelyet a múlt heti német szóbeli jegyzék keltett, bármily csekély mértékben is megváltoztasson. Különösen zavaró momentumnak ítélik meg az orosz-német meg egyezést, melyet a két állam megbízottai pén- teken szövegeznek meg. Illetékes helyen a locarnói konferenciát úgy ítélik meg, mint amely eléggé zavaros légkörben kezdődött meg. Különösen kedvezőtlen benyomást tett az a lát- szat, amely szerint Németország a Népszövetség- be való belépését még mindig nem határozta el.

Locarno, október 6. A Stresemann német külügyminiszter betegségeéről szóló hírek tulzoltak. A külügyminiszter indispozíciója csu- pán a levegőváltozásra vezethető vissza és az orvos egész biztosra veszi, hogy Stresemann hol- nap zavartalanul folytathatja munkáját.

Befejeződtek az érettségi pótvizsgálatok

A vizsgázók negyötöde elbukott. Amikor a napokban az érettségi pótvizsgákkal foglalkoztunk, megírtuk, hogy milyen hallatlan félelem vesz erőt minden vizsgázón. Tegnap az egyik diák, akinek gyenge a szervezete, elájult a bizottság előtt...

A rostálás befejeződött! Nem is rostálás volt már ez, hiszen ilyen mérvű bukta-ások sehol sem voltak Erdélyben.

Az utolsó nap volt a legeredménye- sebb, mert a három legutolsó vizsgá- zót átengedte a bizottság.

Most már össze lehet állítani a statisztikát. Összesen 159 diák jelentkezett pótvizsgára. Az írásbeli vizsgákon ezek közül kilencven bukott el és szóbelire mindössze 69-et engedtek.

A szóbeli vizsgán pedig mindössze 29 felelt meg. 159:29 ez az eredmény. Ha kiszá- mitjuk, százalékos arányban 18 százalék. Több mint negyötöde a vizsgá- zóknak elbukott.

Temesváron ügylátszik még „különle- ges” szempontok is vezették a bizottságot, mert amint jelentik az ottani állami iskola összes kisebbségi hallgatója elbukott az érettségi pótvizsgálaton.

Azok, akik a vizsgán elbuktak, most csak a jövő esztendőben próbálhatnak újból szerencsét. Mert ma nagy része van a szerencsének a vizsgáknál.

A vizsgáztató bizottság elnöke, Dim a professzor esztörtökön délután 6 órakor a liceumban előadást fog tartani, amelyen

Az értekezlet vezetősége, tekintettel Stresemann átmeneti gyengélkedésére, a holnap délelőtti kezűtött konferenciát délutánra halasz- totta. Holnap délelőtt a jogi szakértők folyta- ják ma megkezdett tanácskozásukat.

Berlin, október 6. A Berliner Tagblatt newyorki szikratávirata szerint Amerikában a locarnói konferenciával kapcsolatban különbö- ző rémhírek terjedtek el, amelyek részben va- lóknak is bizonyultak. A newyorki lapok arról számolnak be, hogy Stresemann külügyminiszter ellen nagyarányú összeesküvést terveztek. Az összeesküvők szerint Stresemannnak azért kellett volna elpusztulnia, mert a megkötendő bizton- sági egyezmény tulajdonképpen csupán a ver- saillesi békeszerződés újabb elismerését jelen- tene.

A Berliner Tagblatt ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Luther és Stresemann már hosszabb idő óta számtalan fenyegető levelet kapott, a melyekben az ismeretlen levélírók csupán any- nyit mondanak, hogy mindazok, akik a bizton- sági szerződést alá akarják írni, nem jutnak el- lve Locarnóba. Ezek a fenyegető levelek a ber- lini rendőrséget nagyarányú óvintézkedésekre készítették.

valószínűleg az elszomorító vizsgaeredmé- nyekkel fog foglalkozni — a bizottság szempontjából nézve a dolgo- kat.

Nagy választék **női kabátokban**
legolcsóbb árak.
„Model” áruház
Strada Vlahuța (volt Szent János-utca) 6. szám alatt.

MILKA
SUCHARD
TISZTAN ALPESI TEJ KAKAO ÉS CUKOR.

Lapunk vasárnapi számában a közismert

Lukács Ferenc & Co.

cég Str. Alexandru (Teleki-utca) 2. sz. hirdete- sébe egy sajnálatos hiba csuszott, amennyiben

liszla gypju dublé szövetet természetesen férfi kabátra
ajánlja a cég és pedig készpénzért 550—, 3 óra 525—,
3 óra 598— lei méterenkénti clonyárban.

Agyonlőtték a firenzei direktórium fascista tagját

Firenzéből jelentik: Luporino, a direktórium fascista tagja felkereste Bandine szabadkőműves nagymestert és meghívta egy fascista bizottság ülésére. Bandine vonakodott Luporinot követni, mire szóvá- tás támadt közöttük. Ekkor érkezett oda egy Benziolini nevű ismert szabadkőműve, aki a vita folyamán Luporinot lelőtte, egy másik fascistát pedig súlyosan megsebe- sített.

A tömeg a gyilkost elfogta és revolvere lövésekkel leterítette. Conzolat, az Avanti című lap szerkesztőjét is megtámadták, olyan súlyosan bántalmazták, hogy kó- hazba szállítása után meghalt. A rendőrség- nek csak nehezen sikerült a rendet helyre- állítani.

Egy eltévedt postacsomag története

A Nagyvárad egyik számában feltűné- selt kereskedői és iparos körökben a Deutscher Postarühaz esete, amelyben a cég előadta, hogy a harmas számú postahivatalnál felado- tott egy 50.000 lei értékű postaküldeményt Nagyvá- rnyára s a csomag elveszett, mielőtt a 2. számú postához jutott volna.

Az újság közlése után szigorú vizsgálat in- dult meg, de eredmény nélkül. A nagyvárad- i kereskedelmi piac érthető érdeklődéssel kísérte a nyomozást, mert ettől függött, hogy a csomag forgalomra bizza-e áruít, vagy külön küldő- cökkel szállítja a portékát a kereskedelmi és ipari világ. A cég egy detektívt elküldött a pos- tára, aki a cég megbízottjával együtt folytatta a kutatást. A postán semmi se mutatott, hogy csomag hova lett. A detektív és a megbízott en- re Nagyvárára utazott s felkereste a címze- kereskedőt, hogy véletlenül nem küldték-e o- mégis a csomagot a címzetthez. Végimentek postai kereskedőkön s az egyiknél az állványo megtalálták a csomagot, amelyet minden felha- talmazás, szállítólevél, elismervény nélkül le- kézbesítettek egy idegen cégnek, amely termé- szetesen azonnal visszaadta a portékát a nagy- várad- i cég megbízottainak.

A nyomozás a cégnek 8000 leijebe került.

Oszi idényre eredeti

angol szövet
különlegességeim

kizárólagos mintákban megérkeztek.

Czitrom Dezső uri szabó
Piața Unirii (Szt. László-tér) 5.

Orvos gyógyszerész köpenyek,

műtőkabátok, mérték után olcsón készülnek

FISCHER SZALON

Strada B. P. Hásdeu (volt Hármask-utca) 10. szám.

UJDONSÁGOK

A NAGYVÁRAD ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:	Vidéken:
Ész. évre . . . 600 lei	Ész. évre . . . 800 lei
Félévre . . . 300 "	Félévre . . . 420 "
Negyedévre . . . 150 "	Negyedévre . . . 220 "
Egy óra . . . 50 "	Egy óra . . . 80 "
Telefonszám 38.	

* **Bécsbe utazók figyelmébe!** Kedvezményes utazás magyar és osztrák vonalán. Jegyeket pontosan napi kurzuson árult a Hegedüs Hirlapiroda. Telefon 458.

* **A király megnyitja a parlamentet.** Bukarestből jelentik: Ötensége a király október 14-én egy napra Bukarestbe érkezik, a parlament megnyitására. A fővárosban csak egy napig marad és visszautazik Sínáába.

* **A Házulajdonosok Szövetsége** végrehajtó bizottsága tagjait felkérjük, hogy ma délután 6 órakor a Kereskedelmi Csarnok tanácstermében megrendezendő szűkebbkörű ülésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: a községi választások előkészítése. Dr. Lazar Aurél elnök, Dr. Lengyel Zsigmond titkár.

* **Új állampolgárok.** Az állampolgársági felebvezéseket felülvizsgáló bizottság tegnapi ülésén elfogadta állampolgároknak a következőket: özv. Keresztügyi Andorné, Frölich Stefánia, Gazdag László, Gersch Jakab, Groszmann Sándor, Götz Ferenc, özv. Grosz Agostonné, Csernák Ilona, Gulyás Gyula, Gulyás Imre, Hajós István, özv. Hartmann Jánosné, Bonhay Julia és Frigyes, Heller Izrael, Herskovits Ferenc, Horváth Balázs, Horváth Mihály, Ivanovics Miklós, Klein Rozália, Köpfi Károly ny. őrnagy, özv. Jngváry Gergelyné, Kövér Dezső, Krausz Dávid, Kurta János, Komarnik Albert, Kun Lajos, Kurtág Károly, özv. Lovász Istvánné, Bereczky Margit, Makocsy János, özv. Máté Péterné, Robottyan Anna, Mihók Franciska, Molnár Ilona, Molnár Etelka, Nisszel Adolf, Kovács Eszter, Tabéry Iván, kérvényük pótlására utasítva: Guth Albert, Horváth József zenész, Kohn László, özv. Kopp Sándorné, Nadányi Anna, Kiss Erzsébet, Lebovits Jakab, Markovits Mórincé, Braunstein Lidia, Messer Gyula, Meszner Manó, Nagy Józsefné, Fövényessy Etel, özv. Németi Károlyné, Molnár Mari, Ötsák Józsefné, Letinszky Ilona. Végül elutasították: Soffer Dávid és Kövér Simonyi Árpád honpolgársági kérését.

* **Az Ágnes Leánykör** október 11-én, vasárnap délután 5 órakor a Katolikus Kör nagytermében színelőadást tart, melyre ezután hívja meg az érdeklődőket. Belepti díj nincs, csupán önkéntes adományokat kérünk az önköltségek fedezésére. Műsor: 1. Prolog. Előadja Csekő Mariska. 2. Szent Ágnes. Színmű 3 felvonásban a keresztény üldözések korából. Írta: Pauler Vilmos. Személyek: Szent Ágnes Székely Mariska, Szent Lucina, Szent Ágnes édes anyja Szecsey Mariska, Szent Emerenciána Szent Ágnes Juhász Mariska, Simphorianus római praetor Csekő Mariska, Claudia neje Mihucz Juliska, Serva rabnő Balázs Ilonka, Aemilia Lamanész Mariska, Faustina Benei Mariska, Lucila Hegedüs Kató, Sira Bay Böske, Cornelia Kalmár Olga, Jucunda Kiss Böske, Libera Lösser Juliska, Superba Kiss Ilus, Szent Ágnes örangyala Nyegrai Gizus, Egy római katona Kalmár Ilonka, Egy bakó. Római katonák, nép, keresztények, pogányok. 3. Szent Ágnes a menyben. Előkép. 4. Mária ének. Éneklő az Ágnes Leánykör énekkara, zongorán kíséri Müller Carola k. a. Rendező Lőcsény József.

* **A bécsi esküdtbíró** felmentette Bettauer gyilkosát. Bécsből jelentik: Bettauer Hugó bécsi író gyilkosát, Rothstock Ottót az esküdtbírók a tegnapi megtartott tárgyaláson fölmentette. A tárgyalás folyamán kihallgatott tanúk általában azt vallják, hogy a vádlott fanatikus volt. Ezután az orvosi szakvéleményekre került a sor. Az újabb orvosi vélemény szerint Rothstock normális ugyan, de az elméjén határ van.

Argaman, tapesra, velvet szőnyegek, abgépást és futó, valamint spárka szőnyegekben a legnagyobb raktár:

Leifner Márton r.-nál

Zsidó-konferencia Nagyváradon a községi választásokról

Kolozsvárról jelentik: A közelgő községi választásokkal kapcsolatban a „Nagyvárad” kolozsvári munkatársa felkereste Fischer Tiivadar dr-t, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnökét, hogy megkérdezze, milyen magatartást fog tanusítani a szövetség a választásoknál.

— A Zsidó Nemzeti Szövetség a községi választásokkal még nem foglalkozott és így nem is foglalhatunk állást, a tegnapi összehívott intézői bizottsági gyűlés, melyre meghívtuk Erdély összes vezető zsidó férfait és úgy volt, hogy ezen a gyűlésen beszéljünk meg a szövetség magatartását a választásokon, de ezen ülés elmaradt és október 14-én Nagyváradra hívjuk újból össze a vezetőket, ahol megbeszéljük a választásokon követendő magatartásunkat.

— A városok lakosainak jelentékeny

* **Letartóztattak egy érmihályfalvi kereskedőt.** Tegnap reggel az érmihályfalvi csendőrség beszállította az ügyészségi fogházba Rubin Lajos ottani kereskedőt. A letartóztatásra az adott okot, hogy Rubin Lajos és Sámuel nemrégiben bezitósították butoraitak és más ingóságaitak 120 ezer leire. Pár nappal ezelőtt kigyulladt a lakás. A csendőri nyomozás megállapította, hogy Rubinek önmaguk gyújtották fel a lakást. Rubin Sámuel megszökött, Rubin Lajost pedig letartóztatta a csendőrség.

Ben Akkiba hazudott, amikor azt mondta, hogy: „Nincsen semmi új a nap alatt”

* **Polozkodás a Palace előtt.** Tegnap reggel a Palace-kávéház terraszán ülő közönségnek épületes látványban volt része. Két úgnök, Westfried Sámuel és Löwy Lajos egy elszámolásból kifolyólag összeszólalkoztak, majd pofonni kezdtek egymást. Egy regábeli ur választotta szét a verekedőket, akik később a Royal-kávéház előtt összetalálkozva, újból összeszólalkoztak. A verekedésnek sok nézője akadt, de rendőr egy se volt rá kíváncsi, mert nem is ment oda.

* **Az „Astoria-kávéház” ma este megnyílik.**

Mert még nem volt a nap alatt olyan hatálmias nagy film, mint a „Rejtelmek országa”

* **A Robin-gyár nyilatkozata.** Kaptuk a következő sorokat: Schwartz Arnold (volt vezérigazgató) urat mi bocsátottuk el azonnali hatállyal vállalatunk kötelekeiből és pedig nem személyes ellentét, hanem a vele szemben felmerült törvényes okok miatt, amelyek azonnali elbocsátását tették szükségessé. Maradtunk kiváló tisztelettel Charles Robin & Co. S. A. — Ehhez a nyilatkozathoz hozzáfűzzük, hogy a Robin-cég helyesebben tenné, ha precízen megmondaná, mi volt az elbocsátás törvényes oka, mert ez a pár sor ismét alaptalan találgatásokra adhat okot.

része zsidó — mondta dr. Fischer — és így jobban követelhetünk részt a tanácsban és a város ügyeinek intézésében. Meggyőződésünk szerint a legjobb az lenne, ha városonként a helyi viszonyokhoz alkalmazkodva kötnének megállapodásokat. En ezt fogom aianlani a nagyvárad konferencián.

Tekintettel arra, hogy Kolozsváron más zsidó szövetség is van, az Unione Evreilor, amelynek igazgatója dr. Klein Miksa, munkatársunk őt is felkereste, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A községi választások ügyében dr. Fildermantól, a bukaresti szövetség elnökétől táviratilag kértem utasításokat. Nem tudom, szervezetünk milyen álláspontra fog helyezkedni a választásokon, de nincs kizárva, hogy a Zsidó Nemzeti Szövetséggel szemben ellenzékbe megyünk.

* **A frankfurti vásár kedvezményes utazási ideje** szeptember 28-tól október 12-ig. Jegyek, igazolványok a napi kurzuson a Hegedüs Hirlapirodában. Telefon 458.

Beregi Oszkár és Ránky Vilma játszik a főszerepet a Rejtelmek országában

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon ismerősöknek és jóbarátoknak, akik Sinka László temetésén megjelentek és részvétüket kifejezték, ezután mond köszönetet a gyászoló család.

* **Az „Astoria-kávéház” ma este megnyílik.**

* **Fényképészeti műtermem** megnyílt Regele Ferdinand (Rákóczi) ut, Bazárépület (volt Molnár műtermem összes helyiségeiben.) Kertész fényképész.

* **Legjobb telefonkészüléki villanykörte és manometer** raktáramról. Házi telefon-s villany-szerelést, minden fémipari-s eszterga-munkát, javításokat igen szolid áron vállal Kaiz elektromechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

* **Az előkelő társadalom és művészvilág Premier Ambra** hőlnívizet használ. Csak az Angyal drogériában kapható.

Darvas harisnyái legjobbakk

* **Az „Astoria-kávéház” ma este megnyílik.**

Gyönyörű gyermekkocsik nagy választékban Ifj. Sonnenfeld Józsefnél, Sas-palota.

* **Erdős René** frappáns szenzációs sikerű regényének a „Hárás és Herceg” folytatása a „Meztelen táncos” már olvasható a Hegedüs Hirlapiroda könyvtárában.

* **Szabók és szabónők figyelmébe!** Megérkezett a legújabb Chic Parisien. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

ÓRIÁSI

menyiségben érkeztek női és férfi szövetek, selymek, pongyola kelmek, chiffonok, zefirek és Oberleitner gyártmányú vásznak, asztal-neműek, melyek a legolcsóbb árak mellett kaphatók a

GLUCKSMAN ÁRMIN cégnél
Piata Unirii — Szent László-tér.

* Terjed Bécsben a tisztviselősztrájk. Bécsből jelentik: A sztrájkmozgalom egyre terjed. A rendőrség és városi védőrség nagy többsége a sztrájkokkal érez s azok mellett szavazott. Sztrájk esetén az utcai szolgálatot beszüntetik és az őrszobákban csak baleseti jelentéseket vesznek föl.

CHLORODONT FOGPASZTA, CHLORODONT FOGPOR.

* Adakozás. Az izr. nőegylet leányváházának adakoztak: Dr Weimann Jenőné 1000 lei, az Agnók otthonának 1000 lei, a leányváházának Bölcskei Jánosné 50 lei, a Népnyha céljaira Sebestyén Adolfiné 100 lei, özv. Lusztig Abrahamné 50 lei, Papp Ferenc és neje 50 lei, továbbá dr Fischer Imre és neje mint alapítványt, Neufeld Lipótné 200 lei, Gleichmann Böske esküvőjén gyűjtve 300 lei, Sonnenfeld Adolfiné 500 lei, Paller Adolfiné Esküllő 50 lei, Mörice Mihályné anyja halála évfordulójára 50 lei, Grünwald Sándorné 100 lei, Guttman Mörné 30 lei, édesanyjuk halála évfordulóján a Kecs-keméti Margit-alapra. Klein Dezső halála évfordulóján családja 100 lei és 100 leit az Agnók Otthona részére. A nőegylet céljaira ifj. Klein Sámuel 100 lei. Természetbeni adományokat küldtek Frank Vilmosné, Kohn Jenőné, Kler Antal. Az összes adományokat halásan köszöni az elnökség.

Tanuló zongora 15000 leiert kapható Bulev. Regele Ferdinand 14. sz. STERNBERGNÉL.

* A tanulóifjúság figyelmébe. Vegye meg a dr Cheresiesiu Román—Magyar szótárt, mely szótár a legjobb és egyetlen segítőeszköze a magyar tanulóifjúságnak a román nyelv nyelvtani elsajátításához. Ára kötvé 295 lei. Iskolák részére kibocsátott szelvény ellenében kedvezményes ára kötvé 220 lei. Kapható a Hegedüs Hirliaprodában.

Mokette, peluche caracule hencsertakarók és ágygar-nitúrak óriási választékban Lellner Mártonnál

* Megjelent Bashkirtseff Mária „Intim vallomásai”. A világhíró „Napló”-ból kihagyott intim részletek első szelvényéről. Ára 150 lei. Kapható a Hegedüs Hirliaprodában.

Román származású-e Mailáth Gusztáv, Erdély püspöke?

Az imperium változása óta gróf Mailáth Gusztáv erdélyi püspök mint híveinek pártosa a kisebbségi kérdések önzetlen harcosa nem egyszer került szembe a román szovinizmus főekvéseivel. A püspök ellenfelei, hogy aktivitását sulytalanítsák, behintették a közvéleménybe azt a tévhitét, hogy gróf Mailáth Gusztáv eredetileg román családból származik s így rendíthetetlen magyarsága a másik szemzőből nézve: r e n e g á t s á g.

Dr Karácsonyi János püspök, a nagyszerű történetíró most egy igen szellemes, világos kis füzetet írt az erdélyi püspök családjának származásáról. Karácsonyi műve világosan kimutatja, hogy a Székelyi Mailáth-családnak, (amelyből az erdélyi püspök származik), sem vagyonjogi, sem nemzedékrendi, sem heraldikai szempontból semmi köze sincs ama Szunyogszegi Mailáth-családdhoz, melynek egyik őse a XVI-ik században tényleg román volt.

Mailáth püspök származását Karácsonyi János a következőkben mutatja ki:

Az erdélyi származású Székelyi Miklóst az ezerhatszázharmincas években Lósy Imre esztergomi érsek vette támogatásába s tanította ki. Lósy Imrénének 1642-ben bekövetkezett halálával a gyámolítás nélkül maradt székei ifjút Mailáth Miklós pozsonymegei főnemes (akkor már 70 éves, gyermektelen agastyán) adoptálta. Székelyi Miklós ettől az időtől kezdve a Székelyi Mailáth nevei hasznáta s címére a horvát sakkáblaszíró kockákból és egy babérággal kombinált horgonyból állt. (A babérág a tudomány jelképül Székelyi Mailáth Miklósnak az esztergomi érsek patronátusa alatt végzett iskoláira vonatkozott.)

Magának a horvát eredetű Mailáth-családnak, illetőleg névnek keletkezésére vonatkozólag Karácsonyi azt mondja, hogy ez a név szláv nyelven két szóból: m o j (enyém) és l á t (páncél) tevődött össze. Mojlát tehát annyit jelent, hogy p á n c é l o m, v é d e l m e-

z ó m. A l á t végzetű szók ugyanis csak szláv nyelvekben fordulnak elő (Bogat, Vihorlát, Bajzat, Mikszáth etc.)

Az erdélyi püspök származásáról írt füzetét Karácsonyi így fejezi be:

„Gróf Mailáth Gusztáv erdélyi püspök tehát se nem román, se nem szláv, hanem székely származású. Az isteni gondviselés 1636-ban elvezérelt Erdélyből a katolikus hithez való ragaszkodásért egy Székelyi Miklós nevű eszes, szorgalmas ifjút Magyarországra északnyugati részére. Az ott nagy urrá lett, nagy családot alapított. A rosszat is jóra fordító irgalmas isten e család egyik tagját 1834-ben papi pályára ösztönözte és 1897-ben Erdélybe, ősei egykori fészékébe vezérelte, hogy itt a katolikus hitért sokat küzdjön, szenvedjen és végül is a katolikus hitnek erős mailátja, azaz páncélja legyen.”

(t. g.)

HACKMAYER

uri szabó üzletében Ávrám-lancu (Kossuth)-utca 2.
eredeti angol ösztö-
vet különlegességek
megérkeztek.

◆ SZÍNHÁZ ◆

HETI MŰSOR:

Szerda: Megnyitó előadás. Bizánc, dráma, a drámai személyzet bemutatkozása. Folyó szám 1. Csütörtök: Bizánc dráma, A) bérlet. Folyó szám 2.

Péntek: Bizánc, dráma, B) bérlet. Folyó szám 3.

Szombat délután: Imádom, vigjáték, olcsó helyárakkal. Folyó szám 4.

Szombat este: Éva, operett, Kovács Kató, Bellák Aranka, Tompa Béla, Páger Antal és Tompos József bemutatkozása. Folyó szám 5.

Vasárnap délután: Nótáskapitány, operett, mérsékelt helyárakkal. Folyó szám 6.

Vasárnap este: Bajadér, operett, P. Gaizler Lola és Ocskay Mihály bemutatkozása. Folyó szám 7.

Hétfő: Éva, operett, A) bérlet. Folyó szám 8. A hét összes előadásaira a jegyeket már árusítja a színházi pénztár.

— Uj szabadjegyeket bocsát ki a színház igazgatósága. A színház igazgatósága közli, hogy az 1925—26. szezonra uj szabadjegyeket ad ki, a régi szabadjegyek ennélfogva érvénytelenek. Tekintettel arra, hogy a színházban a legszigorubb jeggyellenőrzést vezeti be az igazgatóság, a kellemetlenségek elkerülése végett figyelemztet mindenkit, hogy már a ruhatár folyosójára is csak az újonnan kiadott szabadjegyek felmutatása mellett lehet belépni.

— Ma este nyílik meg a színház. Ünnepi előadásnak beillő kereklet között nyitja meg ma este a színház kapuit, hogy az 1925—26. szezon nagyszerű lendülettel a közönség igényeinek teljes kielégítésével kezdődjék meg, ma este a Bizánc, Herczeg Ferenc világhírű történelmi drámája kerül színpad a kitünően átszervezett drámai társulat legjobb erőivel. Ma este mutatkozik be Darvas Ernő, a budapesti Renaissance-színház volt művésze, Lengyel Vilmos, a legképzettebb szerelmes színész és Petrőczy Aliz, aki emlékezetes sikerrel lépett fel már a múlt szezonban is. A többi szerepeket a kipróbált művészek legjobbjai, Jósika Mici, H. Kőrösi Juci, Benes Ilona és Tóth Elek játsszák. A Bizánc csütörtökön A) bérletben, pénteken B) bérletben kerül színpad.

— Az operett-ensembel bemutatkozása. Szombatban este az Éva operettben mutatkozik be az uj operett társulat. Ekkor lép fel először Kovács Kató, Bellák Aranka, Tompa Béla, Páger Antal és Tompos József. Olyan nagyszerű együttes ez, amelyhez hasonló nincs egész Erdélyben. A színházi közönség felokozott kíváncsisággal várja az uj tagok bemutatkozását, mert a legjobb hírek előzték meg mindegyikét. Az Éva ugyanebben a szereposztásban hétfőn A) bérletben is műsoron van. Vasárnap este a Bajadérban mutatkozik be Gaizler Lola énekesnő, a kinek a buda-miskolci szintársulatnál voltak feledhetetlen sikerei. Ugyancsak a Bajadérban lép fel először Ocskay Mihály operaténorista, aki a Radjani herceget fogja énekelni. A Bajadér előadása minden tekintetben méltó lesz a nagyváradi színház legszebb és legragyogóbb korszakához.

Heti műsor a Heyman-színkörben

Szombat este: Megnyitó előadás, Medgyaszay Vilma, Pinter Böske, Virág Lajos, Filmoniai társaság és Guttman Miklós fellépése (Sorozat 1. szám.)

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Gyermekelőadás. Gyermek kabaré, táncok, gyermekmesék, Zigóttó kacagató és mulatságos gyermekjátékok Olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 4 órakor: Aranyak énekes bohózat, a nagyváradi Ipartestület kedvelő előadásának vendégjátéka. (Sorozat 2. szám.) Mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Megnyitó előadás, Medgyaszay Vilma, Pinter Böske, Virág Lajos, Filmoniai társaság és Guttman Miklós fellépése (Sorozat 3. szám.) Kezdeté fél 9 órakor.

Hétfő este: Megnyitó előadás, Medgyaszay Vilma, Pinter Böske, Virág Lajos, Filmoniai társaság és Guttman Miklós fellépése. (Sorozat 4. szám.) Kezdeté fél 9 órakor.

Kedd: A „Metro-Goldwyn” amerikai társaság gyár szenzációs monumentális „Romola” remeke, főszerepben a világhírű Lilian Gisch és Dorothy Gisch. 11 felvonásban. Egy részét előadások kezdeté: 5, 7 és 9 órakor.

Szerda: Ugyanez.

Csütörtök: Ugyanez.

Péntek: Ugyanez.

Szombat: A Gyimesi vadvirág népszínműirodalom legragyogóbb ékessége 5. felvonásban. Főszerepekben: Kiss Ferenc, Gömöri Vilma, Ujvári Lajos, Kovács Lili és Medgyaszay Jenővel. Előadások kezdeté szombat és csütörtök este 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap: Ugyanez.

Hétfő: Ugyanez.

Minden előadáshoz a zenét a színház rangu zenekara fogja szolgáltatni.

— Medgyaszay, Pinter és Virág fellépése a Heyman-Színkör megnyitó előadását szombat este és ugyancsak vasárnap és hétfőn a rom illusztris név nemes művészetével fogja rákocizni az ünnepi közönséget. A megnyitó előadás műsora, mint már jeleztük, minden lezletet felül fog mulni. E három előadásra szerdán reggel kezd el árusítani a pénztár a jegyeket a Színkör pénztáránál.

— ROMOLA. A Színkör igazgatósága nagy súlyt fektet az ott lefolytatandó mozgó előadásokra s így áldozatot nem kímélve, a nagyobb slágereket kötötte le, amelyekben közönség kedvencei fogják játszani a főszerepeket. A legelső film a leghíresebb filmgyárnak, a Metro-Goldwyn amerikai társaságnak a filmlész s ez a Romola, mely egy részben 11 felvonásból áll. A főszerepeit a közkedvelt Lilian Gisch és Dorothy Gisch játsszák. A Romola nyugati államok metropolisainak mozgósírtjaiban hónapokon keresztül ment és mindig óriási közönséget vonzott. E nagyszabású bemutatón kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken lesz a Heyman-Színkörben. Az előadások kezdeté 5, 7 és 9 órakor.

— Gyimesi vadvirág. A népszínművek gyögyei közül választotta ki az igazgatóság Gyimesi vadvirág pályadíjat nyert művét, a Gyimesi vadvirág, amelyet Forgács Antal rendezésében fogunk látni filmen 5 felvonáson keresztül. A főszerepeket — nagyszabású, Erdélyben játszó filmen — Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Színház dédelgetett művésze, Gömöri Vilma, Kovács Lili, Ujvári Lajos, Thuri Elemér és Medgyaszay Jenő játsszák. A Gyimesi vadvirág első szombatán, vasárnap és hétfőn kerül színpad a Heyman-Színkörben és pedig 3, 5, 7 és 9 órával kezdettel.

~ MOZI ~

— Mae Murray a „Pávakirálynő” filmében. Mae Murray egyike azon szép és váltáságos tehetségű amerikai színésznőknek, kiknek nevei biztos sikert jelentenek mind mozgó részére. A „Pávakirálynő” egy minden tekintetben tökéletes film, szerzője lelemzőként a „Tánc és Szerlem” filmjének nevezi. Mae Murray egy táncosnő szerepét játssza, száz és száz alkalma van kiváló táncművészetét és elsősorban a pompásabb pompásabb toalettet iránti kitünő érzék igazolni. Mae Murray mellett a kitünő amerikai bonvivant, Monte Blue evellál.

— A Dorian-ilmuszínházban ma, szerdán először látható az „Ami a szív parancsol” című 7 felvonásos film, melynek főszerepeit Jean Mosjoukine, Nathalie Lissenco és Kopecká alakítják. A férfit, a nőt és a másikat az előző évek történelmének. A nőnek egy szép álma van, amely aztán az életben valóra válik. Az egészen újszerű mesét gyönyörű párisi felvételek és pazar kiállítások még élvezetesebbé. — Jön: a „Rejtélyek országa”, a főszerepben Beregi Oszkár, Banky Vilma.

• TÖZSDE •

Zürich, október 6. (Nyitás.) Berlin 12345, Páris 2400, Newyork 51875, Prága 1535, London 20060, Bukarest 24750, Budapest 7253, Bécs 7315.
Bukarest, október 6. (Zárlat.) Páris 977, London 1007, Newyork 2065, Róma 841, Zürich 2920, Wien 2920, Prága 612, Valuták: Font 980, fr. 980, svájci 39, líra 830, dinár 325, dollár 29, osztrák 29, magyar 29, szokol 615.
Zürich, október 6. (Zárlat.) Berlin 12350, Newyork 51875, Páris 2400, London 20060, Budapest 7253, Bécs 7315.
Budapest, október 6. A budapesti gabonapiac záratai: Buza 362,5, roza 247,5, takarékos 270, sörárpa 360, zab 260, tengeri 282 fél, répa 620, korpa 172.

NYILTÉR

Mély tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy „Astoria” kávéházunkat ma, szerdán este megnyitjuk. Szíves pártfogásukat kérjük tisztelettel.

Jesszer és Lovas

A betörők klubja

Írta: HENRY A. HERRING.

I. kötet.

A következő pillanatban megragadta a vizes alackot a tartalmát a tüze öntve, a kandallót az alá helyezte. Azután csengettett és Mr. Pilgrimet sürgősen magához kéréte.

— Ot perccel később megjelent az amerikai toker átonyújtotta neki a papírszeletkét és megmutatta a helyet, ahol találta.

— Ez kissé költséges befutásnak látszik, — mondta Mr. Pilgrim mogorván. — Szabad besengetnem a szobalányt?

— Maga gyújtott itt tüzet? — kérdezte a belépő leánytól.

— Nem, ez a Jenny dolga.

— Akkor küldje be Jennyt, — parancsolta Mr. Pilgrim, aki a kandalló előtt térdelve, más papírmadarányok után kutatott.

— Pár perc múlva belépett Jenny.

— Maga fűtött be ebben a szobában? — kérdezte Mr. Pilgrim.

— Igen, nagyságos ur!

— Micsoda papírral gyújtott alá?

— Újságpapírral. — Ó, most jut eszembe, a kályhát még tegnap megraktam és egy pár öreg gyűrött papírrongyot dugtam alá, amit önnel a padlón találtam.

— Öreg papírrongy? Nálam a padlón? — mordított Mr. Pilgrim kétségbeesetten.

— Igen, tegnap reggel, ahogy megraktam a kályhákat, elhagyott az újságpapírom, hát ki-szedtem a papírkosarak tartalmát. Ott találtam a kosár előtt a földön egy csomó piszkos, gyűrött papírt, hát ezt is felhasználtam a begyújtásnál.

— Hány helyen rakott vele tüzet?

— Itt és a hallban.

— Akkor hát ez az egyetlen kandalló, a melyben tegnap nem égett tűz?

— Igen. Csak nem vettem tényleg el valami fontos irást?

Mr. Pilgrim leült.

— Fontos? Nem, gyermekem. Csak tizezer dolláromba került. Ez az egész.

— Jesszusom! Csak nem ez volt az, amit ön elvesztett? — sikoltott a leány. — Istenem, Istenem, ez rettenetes! Én csak annyit tudtam, hogy a földön feküdt és olyan piszkos volt, hogy vörösít se csomagoltam volna bele.

— Menjen! — kiáltotta Mr. Pilgrim fájdalommal. — Maga egy gyógyíthatatlan birk! Egy született tehen! — Majd hosszú hallgatás után Rokerhez fordult:

— Nagyon le vagyok önnek kötelezve Lord. És most menjünk a titkárhoz. Azt hiszem, ez is egy álmás hülye!

Mr. Tullit, mint közönségesen, most is nagyon el volt foglalva. Miss Pilgrim diktált neki egy levelet.

— Bocsáss meg egy pillanatra Marion, — szölt Mr. Pilgrim és titkárához fordult. — Ön azt mondta, hogy tegnap este még olvasta ezt az átkozott Bunyan-kéziratot. Mondja el kérem még egyszer, mikor vette elő és hogy volt a története.

— Feltizenkettőkor végeztem be Charlotte Brontë-t s mivel volt még félóra időm, gondoltam, hogy átnézem még egyszer az öreg kéziratot. John Bunyannak egyéni nézetei voltak a szépirodalom-művészetet illetően, de a helyesírási művészetet nem vette nagyon szigorúan. Ez igazított engem. Mialatt olvastam, ön, mint talán emlékszik, hivatott engem, hogy egy bostoni kábel regisztráljak. Félely volt, mikor önnek jó éjt kívántam s a kéziratról teljesen megfeledkeztem. Leccsavartam a gázt és aludni mentem. Negyedórával később jutott eszembe, hogy Bunyant az asztalon hagytam, felkeltem és visszajöttem. Gyufám nem lévén, csak tapogatoztam s az asztalon megtalálván az iratsomót, beletemettem a fiókba, melyet lezártam.

— Ó, maga marha! — tört ki Mr. Pilgrim.

— De uram! — méltatlankodott a titkár.

— Hát jó, nem marha. Hattya! Az is egy állat! Sokkal alkalmasabb foglalkozás volna magának krumplit kapálni, mintsem titkárságot vállalni. Hát ha maga nem tudja megkülönböztetni a Bunyan-kéziratot a maga buta feljegyzéseitől, akkor ne egyék dinnyét, mert sárgarépat találnak adni helyette. Maga bizonyára ezt se tudná egymástól megkülönböztetni. Ó maga — maga — no — majdnem megsértettem! Hát ember, maga Brontë Saroltát dugta a fiókba és Bunyant hagyta az asztalon fektüdni, a sötétben aztán lesöpörte az asztalról s a szobaleány befűtött vele. Hát most mit csináljak magával? El van bocsátva!

(Folyt. köv.)

Szőlőtermelők

ha azt akarják, hogy a bor el ne romoljék, édes maradjon és erjedésnek ne induljon, használjanak dr. BABES-féle

Fermentacidul-Omnia-t

Egyetlen szer, amit az állami vegyintézet analizált és engedélyezett. — Egy doboz elegendő 1000 liter borhoz.

Kapható minden gyógyszárban, drogeriában és szőlőtermelési üzletben.

Főlerakat Soc. Omnia București.

Megnyílt!

Friedmann és Hollmann
kizárólagos

Nyakkendő különlegességi üzlet

Strada Rimanóczy-utca 1. szám alatt. (A Royal kávéház mellett)

Lámpák, lámpások, lámpaüvegek.
Demjont, lámpabelet, táblauveget.
Porcellán edényt, főzőedényeket

nagyon olcsón szállítunk. Eladásnagyan kicsinyben

Fraji KOMLOS Testvérek

Gyári raktár — Nagykereskedés. Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 13. — Telefon 3-22 szám.

Önt meg akarják tévesztetni,

ha dobozban és csomagban olyan pótkávé ajánlanak, mely a valódi Franck-hoz külsőleg hasonlít ugyan, de mégsem a valódi Franck, hanem ennek csak megtévesztő utánzata. Ha az egyedül valódi Franckot akarja, akkor csak olyat fogadjon el, amelyen gyári jegyünk a kávéáradló és teljes aláírásunk:

Franck Henrik Fiai
található. 1546-1

A meztelen táncos

Erdős René
új regénye

már kapható!

Mind ahárom rész!

I. rész

A Hárfás
ára 200 lei

II. rész

A Herceg
ára 200 lei

III. rész

A meztelen táncos
ára 220 lei

Érdekfeszítő, szenzációs ez a regény. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában. Vidékre elküldjük

Megnyílt!

**Apróhirdetés egy
szó ára 4 Lei, vas-
tag betűvel 8 Lei,
legkisebb hirdetés
10 szóig 40 Lei.**

Levelezés

„Másodszor”, „Új ipar”,
„Fotíztviselő” jelígre le-
vél van a kiadóba. 3716

OKTATÁS

Zongorát kezdőknek taní-
tok, ugyanott gyakorolni is
lehet. — Cim a kiadóban.
3691

Donái

Strada D. Cantemir 30.
(volt Beöthy Ödön-u.)

**Gyakorlati
tanfolyam
Gyorsírás
Gépirás
Könyvtári
Nyelvek
Olcsó árak!**

LAKÁS

Egyszoba, konyhas lakás
lelépéssel átadó. Április 20.
utca 20. szám. 3701

Kétszobás irodahelyiség
abszolút központban átadó.
Dr Farkas és dr Bárdos
iroda, Nic. Zeiga-utca 7.
3718

ELLÁTÁS

Intelligens izr. család el-
fogad egy középiskolás fiút
méréselt áron, hogy szín-
tén iskolás kis fiának tár-
sasága legyen. Cim a ki-
adóban. 3634H

Alkalmazás

Kefekötőt, illetve ecset-
munkást állandó munkára
keres Tontsch és Haydl
első erdélyi ecsetgyár Me-
dias (Medgyes). 3713H

Jóbizonyítványú főző min-
denes azonnali belépésre
felvétetik dr Marta ügy-
védnél Parcul Traian (Szé-
chenyi-tér) 1. sz. a. 3714H

Munkásleányok felvétel-
nek. Pelikán Mill boriték-
gyár Str. Pictorul Grigo-
rescu (Mészáros-utca).

Ügyes szobaleányt keresek
azonalra vagy 15-re. Cim
a kiadóban. 3700

Megbízható magyar—né-
met urinő anyahelyettes-
nek vagy intézet vezetésre
ajánkozik. „Bizalmi állás”
jelígre kiadóhivatalba.

200.000 lei állás biztosítása
mellett hitelképes egyén-
nek átadható. Cimet dr Er-
dős Zs. ügyvédnél kéri le-
adni. 3721H

Perfect szakácsnőt kere-
sek 15-ére közeli tanyára.
Klor, Str. Caragiale (Nyárfa
utca) 1—a. 3733H

Jobb megjelenésű szolid
leány magános urhoz gazd-
asszonynak ajánkozik. Le-
velet „Arva” jelígre kérék.
3715

Értesítés

Mosse-hirdetés

Értesítés

Szüics szalonomat
Bulv. Regele Ferdinand 14. szám alatt megnyitottam

Salonomban a legutolsó párisi creaciók alapján mé-
ték után készítek a legmáltányosabb árak mellett
női és férfi bundát, sálát, estélyi belépőt

fourreur parisien **Stefan Lakatos** *fourreur parisien*

Tanuló leányok felvétel-
nek a Sunfild nyomdába.
Str. Pacii (Béke-utca) 7.

Könyvelőt keres azonnali
belépésre a Banca Civilă
Beius. 3729

Hálózati szerelőt keres sza-
lontai villanytelep. 3719H

Házvezetőnek ajánlok-
zik megbízható, kitűnően
főzni tudó középkorú asz-
szony. Vidékre is megy,
gazdaságba. Cim a kiadóba.
3730

Kifutó fiút, megbízható,
tisztességeset azonnala
felvesszünk. — Cim a ki-
adóba.

15—16 éves fiúk felvétel-
nek a kendőgyárba Str.
Miron Costin (Erzsébet-
utca) 3. 3720H

Mindenes szakácsnőt ke-
resek azonnala Amigo. Str.
A. Treb. Laurian. Perces-
utca 14. utáni új ház. 3722H

Anstándiges Kinder-fräu-
lein sucht Rothbart Edéné
Rimanóczy-utca 3. Nach-
mittag 4—6. 3723H

Ruhákat vegüllec fest, tisztít
gallérokat, kélzélöket, legszebben **mos és vasat**
Szabó László
Sirada Take Ionescu (Körös-utca) 1. szám
Fiók: Bazárepület, Bulev. Reg. Ferdinand

Szőrmeárúk
óriási választékban feltűnő olcsó árban
Masits szüics
szőrmeáruházában, Str. Vlahuța (Szt. János-u.) 2 sz.

GŐZEKE
kettős rendszer, Wenzky gyártmány
8 éves, teljesen felszerelve
eladó
Zahner József
Temesvár, Bégajobbsor 79. Telefon: 21-02.

Gyakorlott fényképész se-
gédet, segédnőt felveszünk.
Umigó utóda. 3728H

Adás-Vétel

Szépirodalmi könyveket
használtat, franciát és né-
metet megvételre keres a
Hegedüs Hirlapiroda. 3637H

Eladó házat, kiadó csere
lakásai, butorozott szobá-
ját 24 óra alatt diszkrétén
eladom. Weisz Gizi, Str.
Matei Basarab (Nyomda-
utca) 4. 3622

Komplett uriszobát ven-
nék. Cimet kérem leadni a
Hegedüs Hirlapirodában.
3657

Házat, lakást, üzletet, sző-
lőt, butorozott szobát 24
óra alatt vehet. Weisz Gizi,
Str. Matei Basarab (Nyom-
da-utca) 4. 3623

Házat, elfoglalható 2—3
szobás lakással, lehetőleg
Ujvároson, megvételre ke-
resek. Ajánlatokat „Vidé-
kinek” a kiadóba kérek.
3732

A Nagyváradi Bőröndáru és Táskagyár

Az iskola-idény beálltával
gyáramban, Str. Cuza Voda
(Szacsavay-utca) 18. szám
alatt az iskola-táskák de-
talibani eladását engros
árban megkezdettem.

Saját kemencében **égetett zománcozást**
vállalok javítását olcsón eszközölök
ELENA új és használt varrógép és
kerékpár raktár és szakszerű
javító műhely, Oradea-Mare,
Piata Mihail Viteazul (Nagypiac-tér) 5. szám alatt.

ESŐERNYŐ legolcsóbb a készítőnél
Rosenberg
Testvérek
Iorga (Zöldfa-ut) 8. - Behuzás, javítás gyorsan készül.

**URSUS-
EXTRA**

világos sör-különlegesség
okl. 1-től ismét kapható
Czell-sörfőzde
Kolozsvár—Monostor

Zongora rövid, fek-
ipannó eladók vag-
beadó, Str. Plevnei (u-
tca) 10.

Eladó egy 22—24
személyes, használt,
karban levő automo-
tányos árban. Érteke-
het Biró Pál, Alesd.

Kaszálót 2—3 hold
mölcsüssel esetleg 1—
szőlőt haszonbérbe-
sek. Zambó, Parcul T.

Eladó olcsón jókarba
vadász kocsi. Mete-
1—1 (Bástya).

Szilvalekvár tisztán
5 mázsa kicsinyben
adó. Zambó, Parcul
2. sz.

Külföldiek

24% kamatra keresem
gánpénzt teljes fedé-
Adásvételi Részvt.
Traian (Széchenyi-
Értesítés delután.

Készpénz kölcsön-
lyen biztosítékra, a-
lyen kevés összegig
mindenkor azonnala
hető. Irodában: Ep-
utca 5.

Román-Magyar
Magyar-Román
Ghetie szótár elad

a Hegedüs Hirlapiroda

Remélen

tudja már, hogy
Pannoniában
vizumozta
DEUTSCH
a futár
Utleveleket elinté

Óra-, ékszo- javítások

telelősség mellet
készítek. Órák, ékszo-
raktáron. Ocska ár-
veszek

BRENNÉ
Strada Vlahuța
(Szt. János-utca)

Élsőrendű fehérm-
szalon Str. Vla-
(Szt. János)-u.

Top Imréné
Végh Nővér

Keresek

vasuti vágány vagy
városi vasut avagy k-
pontban fekvő, üzemi-
v. raktárnak megfel-

helyisége
Részletes levélbeli aj-
latok „Gyár” jelíge al-
a Hegedüs Hirlap-
daba kéretnek.